

## ARAŞTIRMA MAKALESİ (Research Article)

# Shungite Taşıyla Yapılan Takı Tasarımlarının Modaya Mock-Up Uyarlamaları

Fashion Mock-Up Adaptations of Jewelry Designs Made with Shungite Stone

DOI: 10.54976/tjfdm.1525563

Alınış (Received): 31.07.2024

Kabul Tarihi (Accepted): 12.02.2025

<sup>1</sup>Hüseyin Özdemir,  
Orcid: 0000-0002-0783-0563

<sup>2</sup>Çiçek Nazmiye Gümüş,  
Orcid: 0009-0000-1297-6228

<sup>1</sup>Asst.Prof.Dr., Gaziantep University,  
Faculty of Fine Arts, Department of  
Fashion and Textile Design, Clothing  
Art Major, Gaziantep, Türkiye

<sup>2</sup>MSc Student, Gaziantep University,  
Faculty of Fine Arts, Department of  
Fashion and Textile Design, Clothing  
Art Major, Gaziantep, Türkiye

**Sorumlu Yazar  
(Corresponding Author):**  
Hüseyin ÖZDEMİR  
hozdemir@gantep.edu.tr

### Anahtar Kelimeler:

Shungite taşı, Takı tasarımı, Moda,  
Mock-up, Radyasyon

### Keywords:

Shungite stone, Jewelry design,  
Fashion, Mock-up, Radiation

### ÖZ

Günümüz dünyası hızlı değişen ve ağırlıklı olarak dijitalleşen bir dönemi yaşamaktadır. Bu değişimin olumlu yönleri olduğu gibi olumsuz yönleri de vardır. Örneğin dijitalleşmenin etkisi ile tasarım dünyası her geçen gün daha fazla robotik, mekanik ve duygudan yoksun hale gelmektedir. Hâlbuki tasarımlarda, tasarımcının hayali, hissettiği duygu, yaşanmışlığı ve imzası olmalıdır. O tasarımın kalıcı olması da tüm bunların birleşimi ile ortaya çıkan hikâyede gizlidir. Özellikle sanatsal eserlerde, bu hikâye eserin etkileyiciliğini de artırmaktadır. Çünkü ortaya çıkan bu tasarımların insana dokunan bir yönü vardır. Ayrıca tasarımcının tasarımlarında en çok yararlandığı ve sonsuz tasarımların bir arada bulunduğu eşsiz bir kaynak olan doğa bulunmaktadır. Bu kaynak görsel ve estetik güzellikleri bünyesinde barındırırken, aynı zamanda teknolojik birçok buluşa da esin kaynağı olabilir. Bir hayvanın yaradılış özelliğinde olan bir savunma sistemi ülkelerin silah gücünün gelişimine katkı sağlayabilir. Yine doğadaki bir bitkinin ya da çiçeğin görsel güzelliği bir takıya, bir elbiseye ilham kaynağı olabilir. İşte tüm bu kaynaklar tasarımcının elinde işlenir, gelişir ve son şeklini alır. Aslında bir tasarımcının ilham kaynağı sadece doğa ile sınırlı değildir. İlham kaynağı bazen bir kültürün parçası bazen de bir geleneğin cazibesi de olabilir. Çünkü tasarımcı aldığı eğitimi, yeteneklerini, hayallerini ve benliğini oluşturan karakterini bir eser için kullanabilir. Bu çalışmada hem görsel tasarımlar hem de bir sorunun çözümüne katkı sağlayan ürünler tasarlanmıştır. Bu tasarımlarda kullanılan shungite taşı doğal bir ürün olup, hem takı tasarımında hem de sağladığı pozitif özelliklerden dolayı akıllı tasarımlarda rahatlıkla kullanılabilir. Çünkü bu taşın radyasyon önleyici özelliği bilinmektedir. Çalışmada shungite taşından yapılmış küpe, kolye, bileklik ve broş tasarlanmıştır. Tasarımların hikâye panosu hazırlanmış, teknik ve renklendirilmiş çizimleri yapılmıştır. Ayrıca takıların bir bütün olarak tasarlanan kıyafetlere uyarlaması yapılarak, takı ile kıyafet tasarımı bir arada verilmiştir.

### ABSTRACT

Today's world is experiencing a period of rapid change and predominantly digitalization. This change has both positive and negative aspects. For example, with the effect of digitalization, the design world is becoming more and more robotic, mechanical and devoid of emotion. However, designs should have the designer's dream, emotion, experience and signature. The permanence of that design is hidden in the story that emerges with the combination of all these. Especially in artistic works, this story also increases the impressiveness of the work. Because these designs have an aspect that touches people. In addition, there is nature, which is a unique source that the designer makes the most use of in his designs and where infinite designs coexist. While this source contains visual and aesthetic beauties, it can also be a source of inspiration for many technological inventions. A defense system with the characteristics of an animal's creation can contribute to the development of the armed power of countries. Again, the visual beauty of a plant or a flower in nature can inspire a piece of jewelry or a dress. All these resources are processed, developed and finalized in the hands of the designer. In fact, a designer's inspiration is not limited to nature. The source of inspiration can sometimes be a part of a culture or the charm of a tradition. Because the designer can use his/her education, talents, dreams and the character that constitutes his/her self for a work. In this study, both visual designs and products that contribute to the solution of a problem were designed. The shungite stone used in these designs is a natural product and can be used both in jewelry design and in smart designs due to its positive properties. Because this stone is known to have anti-radiation properties. In the study, earrings, necklace, bracelet and brooch made of shungite stone were designed. The moodboard of the designs was prepared and technical and color drawings were made. In addition, by adapting the jewelry to the clothes designed as a whole, jewelry and clothing design are given together.

**Kaynak gösterimi:** Özdemir, H., Gümüş, Ç. N., (2025). Shungite taşıyla yapılan takı tasarımlarının modaya mock-up uyarlamaları. *Turkish Journal of Fashion Design and Management*. 7(1), 39-50, <https://doi.org/10.54976/tjfdm.1525563>

**How to cite:** Özdemir, H., Gümüş, Ç. N., (2025). Fashion mock-up adaptations of jewelry designs made with shungite stone. *Turkish Journal of Fashion Design and Management*. 7(1), 39-50, <https://doi.org/10.54976/tjfdm.1525563>

## Giriş

Günümüzde tasarım kavramı oldukça dinamik bir alan olup, bu alan tasarımcının elinden ürünlere dönüşür. Tasarımcı bu ürünlerde geçmişten (Özdemir ve Güler, 2023), festivallerden (Özdemir ve Sayar, 2023) tarihe iz bırakmış medeniyetlerden (Özdemir ve Aykanat, 2021) faydalanır. Tüm bu argümanlardan yararlanan tasarımcının ilham kaynağı amacı doğrultusunda şekillenir. Tasarımın yönü ticari, teknik ya da estetik amacı doğrultusunda ilerler. Amaç eğer toplumun bir sorununu çözmek ise tasarım ona göre şekillenir. İnsan ruhuna hitap eden bir ürün ise çok farklı motivasyonlar devreye girer. Tasarımcının hayalleri, gelenekler, yaşanmışlıklar ve doğanın eşsizliği bu motivasyonu tetikler. Bu nedenle bir tasarımcının mutfağında çok sayıda malzeme vardır. Doğa bu malzemelerin başında gelir (Liu & Pu, 2021). Doğa bünyesinde hem estetik hem işlevsel birçok maddeyi barındırır. Bu maddeler tasarımcı tarafından estetik ya da faydalı bir ürüne dönüştürülür. Örneğin; tasarımcı doğadaki bir taşı işleyerek takı tasarımının hammaddesi olarak kullanabilir. Takıda kullanılan bu doğal taşlar hem çok değerli hem de çok faydalı olabilir (Lee et al., 2020; Kutlu vd., 2022). Takı tasarımında kullanılan elmas, inci, Oltu taşı, shungite gibi doğal taşlar tasarımcının çok sık kullandığı malzemelerin başında gelmektedir. Takı tasarımcısı bu taşları farklı amaçlar için işleyerek ürüne dönüştürür. Bu dönüşümdeki amaç genellikle estetik ve ticari amaçlı bir ürün olmakla beraber bazen de insan sağlığına iyi gelen bir takı şeklini de alabilir (Scarpitti, 2021; Martino, 2014; Kılıç, 2011; Dikmen, 2011). Doğal taşlarla yapılmış bir takının insan sağlığına iyi gelen yönü bazen psikolojik bazen de bilimsel olarak incelenen bir konudur. Her iki durumda da takı tasarımının insanların hayatında önemli bir yer işgal ettiği şüphesizdir. Çünkü insanların yaşam standartlarındaki ilerleme ve isteklerindeki değişim bu alanı daha da dinamik hale getirmektedir. Bu dinamik durum takı tasarım dünyası son yıllarda önemi artarak devam eden bir iş koluna da dönüşmüştür (Zhang & Wang, 2023; Güney, 2022). Bu iş kolunda sınırsız malzeme ve bunların tasarımını yapacak hayal gücü yüksek tasarımcılara ihtiyaç olduğu için teknolojik alt yapısı yüksek takı tasarım eğitim alanları da açılmaktadır (Zheng & Chang, 2022). Bu alanda eğitim alan bu tasarımcılar sınırsız malzemeleri insanların talepleri doğrultusunda ürüne dönüştürürken insanlık tarihi kadar eski altın, gümüş ve elması kullanırlar (Vatanen, 2014). Tasarımcı, bu malzemelerin yanı sıra zirkon, kuvars, beril, yeşim gibi takıda sıklıkla kullanılan taşlardan da yararlanır. Bu taşlardan birisi de shungite taşıdır. Bu taş neredeyse dünyanın oluşumundan beri var olduğu tahmin edilen bir taş olup, tamamı karbondan oluşmaktadır. Bu taş tüm taşlar içerisinde en eskisi olup yaşam taşı olarak da bilinmektedir. Metamorfik bir mineral olan shungite taşı yer kabuğundaki yoğun sıcaklık ve basınç etkisi ile oluşmaktadır. Bu taşın Paleoproterozoyik Çağ'da oluştuğu düşünülmektedir (Mosin & Ignatov, 2013). Bilim insanları iki asrı aşkındır doğada bulunan shungite taşlarından elde edilen karbonun incelenmesine dayanan araştırmalara odaklanarak ilgi duymuşlardır. Çünkü shungite taşı yapısında %98 oranında karbon içeren, yoğunluğu 2,2-2,4 g/cm<sup>3</sup> olan işlenmesi mümkün bir maddedir (Sýs et al., 2023).

Fosilleşmiş organik bir madde olan shungite, adını Rusya Federasyonundaki Shunga köyünden almıştır (Mosin & Ignatov, 2013). Shungite taşının keşfedilen yeni değerli özellikleri: Bakterisidal, katalitik, adsorpiyon, indirgeme-oksidasyon özelliklerinin yanı sıra radyo radyasyonlarını perdeleyen mineraller ve elektromanyetik özellikler de içermektedir. Bununla ilgili fareler üzerinde yapılan çalışmalarda shungite taşının cilt hasarlarına iyi geldiği ve antioksidan özelliği olduğu ifade edilmiştir (Sajo et al., 2017; Kim et al., 2020).

Günümüz dünyasında hızla gelişen teknoloji sonucunda ortaya çıkan teknolojik ürünlerin hayatı kolaylaştırmasıyla insanlar tarafından bu ürünlerin kullanımı da yaygınlaşmaktadır. Toplumsal yaşamın her alanında var olan teknoloji, sağladığı kolaylıkların yanında zararlarını da beraberinde getirmektedir. Özellikle cep telefonu, baz istasyonları, mikro dalga fırınlar, radarlar, yüksek gerilim hatları gibi elektrik akımıyla çalışan araçların bir kısmı elektro manyetik dalgalar yaymaktadır. Bu araçlardan yayılan dalgalar çevrelerindeki canlılarda depresyon, sindirim sistemi bozukluğu, baş ağrısı, kan basıncı, DNA sentezi gibi sorunlara yol açabilmektedir (Atakır vd., 2022; Yakıncı, 2016; Çerezci, 2012). Teknolojik aletlerin özellikle de cep telefonlarının insan sağlığına vermiş olduğu bu sorunları önlemek için birçok tedbirler alınmaktadır. Bu amaçla bu tip teknolojik aletlerin başında uzun süre kalmamak, yatarken uzakta tutmak bu korunma tedbirlerinden bazıları olabilir (Manap ve Durmuş, 2021; Gökel, 2020). Evlerde dekoratif amaçlı kullanılan radyasyon emici özelliğe sahip shungite taşı da teknolojik aletlerin yaymış olduğu zararlı manyetik dalgaları önlemede alternatif olabilir. Tam da bu noktada ister iç mimar isterse de farklı alanlarda çalışan tasarımcılar bu sorunları önleyici tasarımlar geliştirebilirler. Akıllı tasarımlar denilen bu tasarımlar bir sorunun çözümüne katkı sağlayan tasarımlardır. Tıpkı akıllı tekstiller gibi bu akıllı tasarımlar da bahsedilen teknolojik cihazların verdiği zararları önlemek için kullanılabilir. Shungite gibi doğal taşlar bu konuda tasarımcılara oldukça iddialı çözümler için yardımcı olabilir. Ayrıca doğal bir ürün olduğu için sürdürülebilirliğe katkı sağlaması da diğer bir avantajı olduğu söylenebilir (Cimatti et al., 2017; Berber ve Keskin, 2021; Dirgar vd., 2023).

Bu çalışmada, shungite taşı ile tasarlanmış takılar ve bu takılara uyumlu kıyafetler tasarlanarak kombinler oluşturulmuştur. Bu kombinler için bazı durumlarda, farklı alanlardaki tasarımcıların birlikte çalışmaları gerekebilir. Örneğin; bir moda tasarımcısı ile takı tasarımcısının birlikte çalışmasıyla ortaya çıkan ürünlerin değeri artabilir. Tasarlanan takıların kıyafet ile uyumu hem estetik hem de bütünlük açısından önemlidir. Bu bakımından modacı ve takı tasarımcısının birlikte çalışması önemlidir (Manavis et al., 2020; İşgören vd., 2018).

Takılarda doğal malzemelerin kullanımına özen gösterilmiş ve tasarlanan takıların eskiz, dijital ve renklendirilmiş çizimleri yapılarak hikâye panolarıyla uyumlu bir koleksiyon oluşturulmuştur. Tasarlanan takılar mock-up yöntemiyle kıyafetlere uyarlanmıştır. Takı

tasarımlarında kullanılan shungite taşının estetik ve albeni tarafının dışında radyasyon önleyici özelliğinden de yararlanmak amaçlanmıştır.

## 1. Materyal ve Yöntem

Çalışmada takılarda shungite taşı, gül ağacı, kaktüs derisi, kıyafetlerde ise pamuk ve keten kumaşların kullanımı düşünülmüştür. Tasarım ismini Bizans'a hükmeden kadın olarak bilinen ve imparator 1. Justinianus'un eşi Theodora'dan almıştır. Zorlu hayat şartlarından çıkarak, üst düzey konumlara gelmesiyle tanınan bu kişilik tasarımların ilham kaynağı olmuştur. Ayrıca tasarımların oluşumunda pastoral yaşamın etkisiyle tüm parçalarda doğal ürünler tercih edilmiştir. Burada pastoral yaşamın gösteriştan uzak yalınlığını, shungite taşının ihtişamıyla dengelemek ve tasarımlarda estetik yönünün yanı sıra tasarımın faydalı yönünün de kullanılması amaçlanmıştır. Çünkü shungite taşının zararlı elektromanyetik dalgaları belli oranda önleme özelliğinden de faydalanılmıştır. Böylece gün içerisinde radyasyona maruz kalan kişilerde ortaya çıkan zararın azaltılması hedeflenmiştir. Çalışmada kullanılan bir diğer malzeme gül ağacıdır. Gül ağacının ahşap malzeme, takı ve mobilya yapımında tercih edildiği bilinmektedir. Takı tasarımında kullandığımız diğer bir malzeme kaktüs derisidir.

Tasarımda geometrik şekil olarak çember kullanılmış olup, shungite taşı bu çemberin tam ortasına yerleştirilmiştir. Shungite taşı ahşap çemberin orta kısmına kısa şeritlerle sabitlenmiştir. Tasarımlarda çemberin tepe noktasında bulunan yaprak biçimindeki oval şekiller estetik görünümün yanısıra tasarımlara hareket kazandırmak için eklenmiştir. Materyallerin doğal olması insanın doğayla arasındaki kopmayan bağı temsil etmektedir. Çünkü dünya hangi noktada ne kadar ilerlese de insanın ait olduğu yer her zaman doğadır. Tasarımın biçimsel yapısı genellikle oval hatlardan oluşmaktadır. Orta kısımda bulunan taş sekizgen şeklindedir. Taş içerisinde bulunduğu ahşap çembere ince şerit bağlantılarla sabitlenmiştir. Çemberin alt ve üst taraflarında oval gelip uçlarda sivrilerek kıvrılan ek parça bulunmaktadır. Takıların vücuda bağlantı kısımlarında deri parçalar kullanılmıştır.

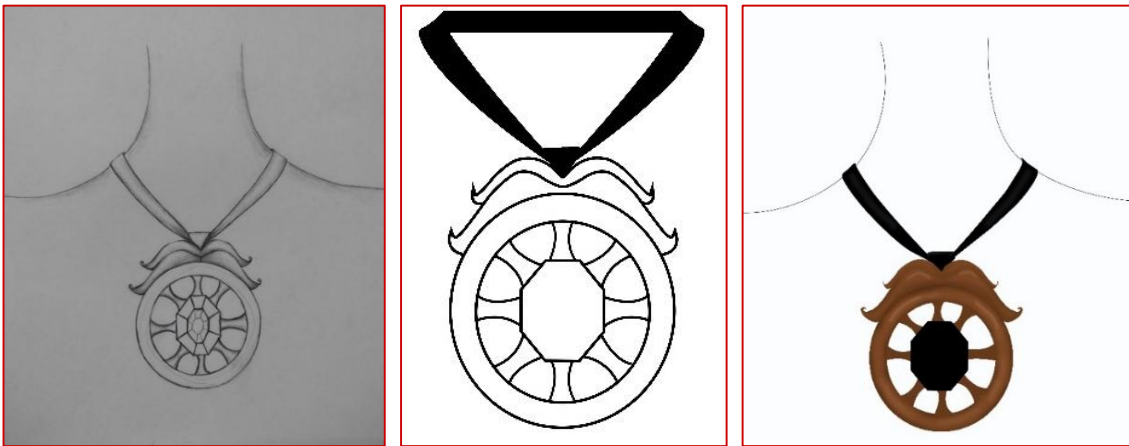
### 1.1. Takı Tasarımları

Çalışmada kolye, küpe, bileklik ve broş tasarımı yapılmıştır. Bu amaçla çalışmaya ilham kaynağı olan objelerin ve renklerin bulunduğu mood board çalışması (Şekil 1.), ardında da tasarımların eskiz ve teknik çizimleri ile birlikte renklendirilmesi yapılmıştır. Hikaye panosunda çalışmaya ilham veren kadın figürü Theodora, shungite taşı, kumaşlar ve renkler yer almaktadır. Tasarımların merkezinde shungite taşı ve onu kaplayan gül ağacı tasarımların ana hattını oluşturmaktadır. Renkler pastoral ağırlıklı kullanılmıştır. Takı tasarımlarında hem teknolojik çizim programları kullanılmış hem de tasarımların olmazsa olmazları olan özgünlük dikkate alınmıştır. Takılar önce kağıt üzerinde eskiz çizimleri yapılarak tasarlanmış daha sonra ise diğer işlemlere geçilmiştir.



Şekil 1. Hikaye Panosu  
Figure 1. Mood Board

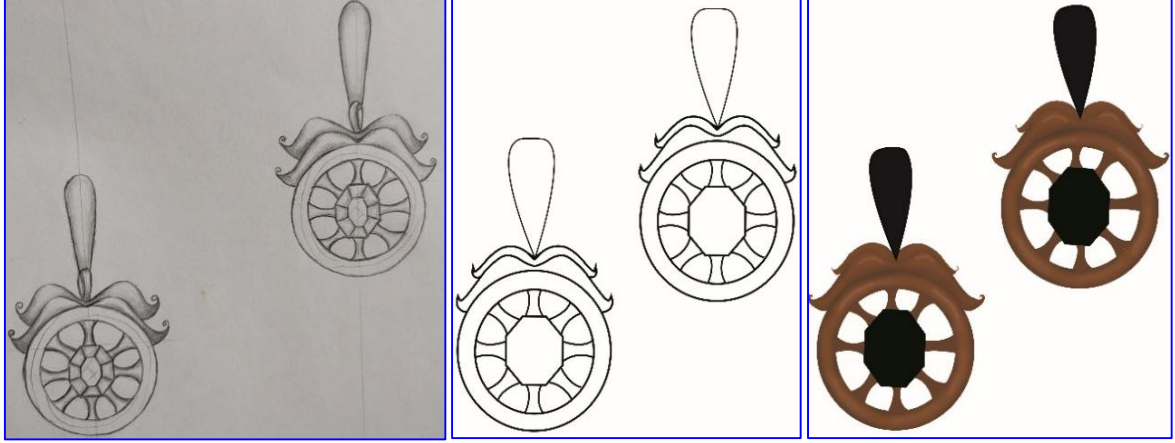
Şekil 2.'de görülen kolye tasarımının arka kısmında kapama , ön orta kısmında ise shungite taşı bulunmaktadır. Çizimler Adobe Photoshop programı ile çizilmiştir. Kolye tasarımında shungite taşı gül ağacından yapılmış çemberin tam ortasında yer alarak tasarımın esas parçasını oluşturmaktadır. Kolye tasarımında kullanılan tüm parçalarda doğal ürün kullanılmasına dikkat edilmiştir. Tasarımların tamamında çokgen yapı kullanılmış olup, takıların özelliğine göre küçük dokunuşlar yapılmıştır.



Şekil 2. Theodora Kolye Dijital Çizimi  
Figure 2. Theodora Necklace Digital Drawing

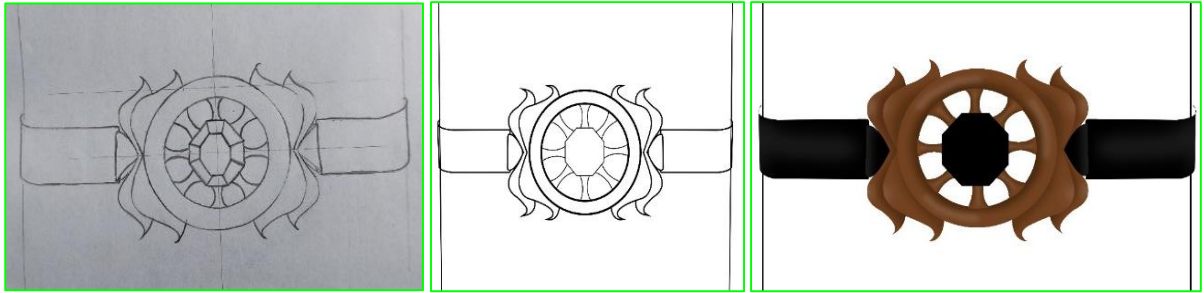


şekil 3.'de küpe tasarımının eskiz çizimi, teknik çizimi ve renklendirilmiş çizimi görölmektedir. Çizimlerde Adobe Photoshop programı kullanılmıştır. Küpenin kulakla sabitlenme kısmındaki su damlası İmparatoriçe Theodora'nın hayat hikâyesini ifade etmektedir. Alt kısımdaki sivri ve dar biçimin yukarıya doğru geniş bir ovallik kazanması Theodora'nın zorlu hayat koşullarını aşarak rahata erişmesini sembolize etmiştir.



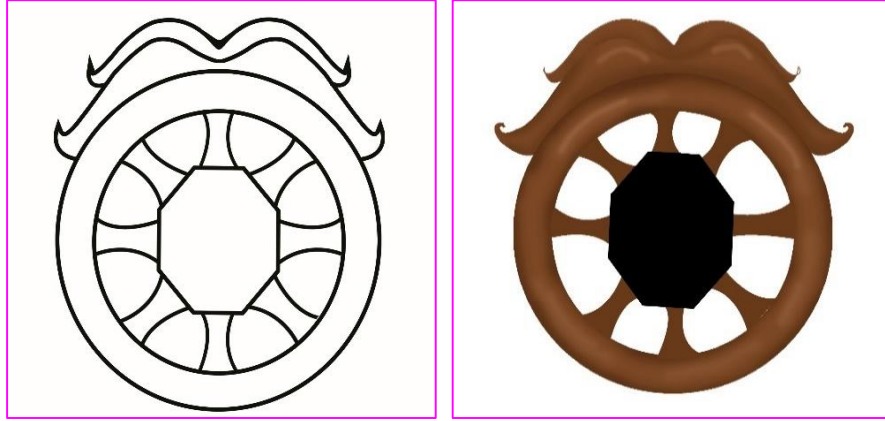
şekil 3. Theodora Küpe Dijital Çizimi  
Figure 3. Theodora Earrings Digital Drawing

şekil 4.'te bileklik tasarımının eskiz çizimi, teknik çizimi ve renklendirmiş çizimi görölmektedir. Çizimlerde Adobe Photoshop programı kullanılmıştır. Bu tasarımda shungite taşı daha dairesel hale getirilmiş ve gül ağacından yapılmış ahşap kısmın her iki tarafında yaprak biçimli şekiller kullanılmıştır. Bilekliğin önemli bir parçası olan kayış kısmında kaktüs derisi kullanılmış ve shungite taşı ile aynı renk kullanılarak bütünlük sağlanmıştır.



şekil 4. Theodora Bileklik Dijital Çizimi  
Figure 4. Theodora Bracelet Digital Drawing

şekil 5.'te broş tasarımının eskiz çizimi, teknik çizimi ve renklendirmiş çizimi görölmektedir. Çizimlerde Adobe Photoshop programı kullanılmıştır. Broş kadınların özel günlerde giymiş olduğu kıyafetlerin daha ilgi çekici görünmesine yardımcı olan bir takıdır. Broşun nesiller arasında bir bağ kuran anlamı da düşünöldüğünde özel bir takı olduğu görölmektedir. Bu çalışmada shungite taşından sade ve farklı anlamları içeren bir broş tasarlanmıştır. Broş genellikle göğüs bölgesinde kullanılan bir takıdır ve shungite taşlı bir broş kalp ritmine zarar verebilecek elektromanyetik dalgaları önleyebilir.



Şekil 5. Theodora Broş Dijital Çizimi  
Figure 5. Theodora Brooch Digital Drawing

## 2. Bulgular ve Tartışma

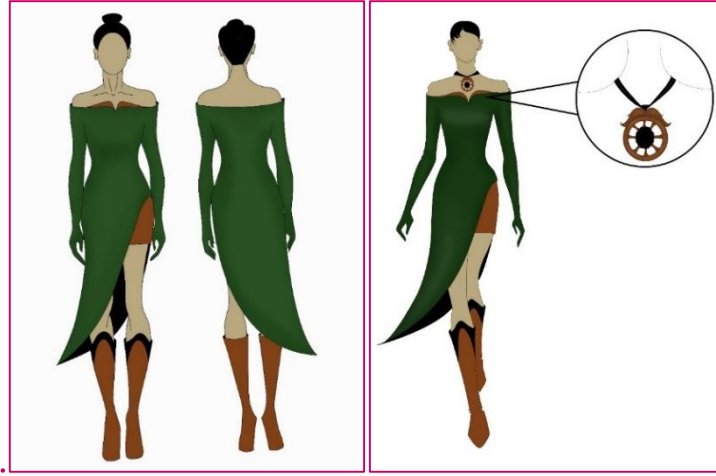
Takı tasarımında tasarımın hitap ettiği kesimden takının kullanılacağı yere kadar birçok ayrıntı önemli rol oynamaktadır. Çünkü bazı takılar zengin ve oldukça gösterişli mekânlara uygun iken bazı takılar ise harcılem ürünler olarak günlük hayatta kullanılabilir. Ayrıca her takıya uyumlu bir kıyafet seçimi de oldukça önemlidir. Takının ve kıyafetin renklerinin uyumundan, giyilen ayakkabının uyumuna kadar bütünlük sağlanması gerekir. Bu nedenle tasarımcının bu bütünlüğü ve giyilen tüm ürünlerdeki uyumu dikkate alması gerekir. Bir kadın için zarafet bir bütündür ve bu zarafet için de bir moda tasarımcısı ile takı tasarımcısının birlikte çalışması gerekebilir.

Bir takı tasarımcısı sadece estetik amaçlarla takı tasarlamaz. Bazen de tasarlanan takının fayda sağlayıcı özelliği ön plana çıkabilir. Burada tasarlanan ürünün hedef kitlesi devreye girer. Bazı insanlar pahalı ve gösterişli takıları isterken bazı insanlar ise bir yaşam felsefesinin uyandırdığı takıları ister. Örneğin bohem yaşam tarzındaki takılar daha ucuz ama doğal bir anlam taşır. Bazen de bir takı tasarımcısı doğal taşların mistik, faydalı ve doğal dokusundan etkilenerek tasarımlarını yapabilir. Örneğin bu çalışmada tasarımcıyı harekete geçiren duygu doğallık ve tasarımın insana faydası olmuştur. Shungite taşı bu anlamda kullanılacak en güzel doğal taşlardan birisidir. Bu taş hem estetik hem de faydalı oluşu bakımından bir takı tasarımcısı için kıymetli bir malzemedir.

Günümüz dünyasındaki tasarımcıların, zamanın getirdiği dezavantajları da düşünerek akıllı tasarımlara yönelmeleri oldukça önemlidir. Bu tasarımlar özellikle doğanın iyileştirici gücü dikkate alınarak yapılırsa kullanışlı ürünlere dönüşebilir. Doğal taşlar bu noktada tasarımcıya bazı fırsatları fazlasıyla vermektedir. Shungite taşı birçok bilimsel çalışmada da görüldüğü gibi fayda sağlayan bir malzeme olarak, takı tasarımcılarına ve ev dekorasyonu yapan iç mimarlara alternatif bir kaynak olabilir.

## 2.1. Takı Tasarımlarının Kıyafet Üzerinde Mock-up Uygulamaları

Shungite taşı ile tasarlanan kolye, küpe, bileklik ve broş için elbiseler tasarlanmış ve bu tasarımlar bu elbiselere mock-up tekniği ile uyarlanmıştırdır. Böylece takı ve kıyafetin uyumuna da görsel üzerinde bakılmıştırdır. Her bir takı için farklı kıyafetler tasarlanmış ve kıyafete uygun olarak ayakkabı seçimi de yapılmıştırdır. şekil 6'da tasarlanan kıyafette doğayı çağrıştırdırın pastoral renkler kullanılmış olup tasarımın eskiz ve artistik çizimi yapılmıştırdır. Kıyafetin tasarlanan kolye ile uyumu hem renkler hem de tasarımın çizgileri ile sağlanmıştırdır. Kıyafetin dengeli çizgileri ve verilen açıklıklar özellikle orta yaş kadınlar için uygundur. Kolyede kullanılan siyah ve kahverengi renkler çizmede de kullanılarak bütünlük sağlanmıştırdır.



şekil 6. Theodore Kolye ve Tasarlanan Kıyafete Mock-Up Uyarlaması  
Figure 6. Theodore Necklace and Mock-Up Adaptation to the Designed Outfit

Çalışmadaki küpe için farklı bir giysi tasarlanmıştırdır. Giysi klasik tarzda bir ayakkabı ile bir arada sunulmuştur. Kıyafetteki renklerin kullanımı yine küpe renkleriyle uyumludur (şekil 7.).



şekil 7. Theodore Küpe ve Tasarlanan Kıyafete Mock-Up Uyarlaması  
Figure 7. Theodore Earrings and Mock-Up Adaptation to the Designed Outfit



Şekil 8.'de bileklik için tasarlanan kıyafet, tasarımlara ismini de veren Theodora'nın bulunduğu mevkiye uygun olarak seçilmiştir. Kıyafetteki ayrıntılar asil bir kişiye ait çizgileri yansıtmaktadır. Kıyafet ve bilekliğin zarafeti oldukça dikkat çekici olup kıyafet ve takıdaki renklerle uyumludur. Kıyafet özellikle renksiz çizimde kusursuz bir kadın heykelini çağrıştırmaktadır.



Şekil 8. Theodora Bileklik ve Tasarlanan Kıyafete Mock-Up Uyarlaması  
Figure 8. Theodora Bracelet and Mock-Up Adaptation to the Designed Outfit

Broş sıklıkla kullanılan bir takı olmayıp özel günlerde tercih edilen bir aksesuardır. Bu aksesuar daha çok alım gücü yüksek kadınların tercih ettiği bir takı olmakla birlikte farklı alım gücüne sahip insanların özel günlerinde de kullanılabileceği bir üründür. Şekil 9.'da broş için tasarlanan kıyafet biraz daha resmiyetten uzak bir tasarım olup daha çok genç kadınlar için tasarlanmıştır. Kıyafetteki sade çizgiler yine sade bir çizme ile bütünleştirilmiştir.



Şekil 9. Theodora Broş ve Tasarlanan Kıyafete Mock-Up Uyarlaması  
Figure 9. Theodora Brooch and Mock-Up Adaptation to the Designed Outfit

#### 4. Sonuç ve Öneriler

Toplumların isimlerini tarihe altın harflerle yazdırmak için yarıştığı günümüzde, sanattan teknolojiye değişim çok hızlı bir şekilde kendini göstermektedir. Çünkü yaşanılan dönemin ruhu ve değişmeyen tek şeyin değişim olması bu durumu zorunlu kılmaktadır. Özellikle tasarım dünyası, tüketim dünyasındaki bu hızlı değişime ayak uydurmak için daha fazla kaynağı farklı yorumlarla üretmektedir. Bu üretimdeki ilham aldığı kaynaklar ise bazen anlık bir duygudan bazen de tarihin derinliklerinden olabilir. Anlık duygularda doğa tasarımcıya esin kaynağı olabilirken, tarih bünyesinde çok fazla yaşanmışlıklara ve çok fazla halk kahramanına ev sahipliği yaptığı için daha zengin bir ilham kaynağıdır. Bu nedenle doğa ve tarihsel referanslar, tasarımcının sıklıkla kullanabileceği alanlardır. Tasarımcı bu alanların dışında hayallerini de tasarımlarına aktarabilir. Böylece ortaya özgün eserler çıkar. Bu eserler takıdan giyime, teknolojiden sanata çok geniş bir düzlemde kendine yer bulur. İnsanlar tüm bu eserleri hem ruhsal hem de fiziksel dünyasında kullanır. Bu eserlerin bazıları kısa süre bazıları ise uzun süre toplum hayatını etkiler. Çalışmada tasarımcılar için önemli bir hammadde kaynağı olan doğal malzemeler kullanılmıştır. Çünkü doğa sonsuz tasarımlara ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca doğadan kullanılan her malzemenin kendine ait bir özelliği, bu özelliğin de fayda sağlayan bir yanı vardır. Bu çalışmada shungite taşının kullanımı ile takı tasarımcılarına farklı bakış açıları kazandırmak ve modacı ile takı tasarımcısını ortak bir amaç etrafında birleştirmek amaçlanmıştır.

Bir tasarımcı tasarımlarında fonksiyonel özellikleri olan ürünler meydana çıkarabilir. Örneğin tasarımındaki estetik albeninin yanında fayda sağlayıcı bir özellik de bulunabilir. Akıllı tasarımlar denilen bu özellik takı tasarımında rahatlıkla kullanılabilir. Psikolojik ya da biyolojik fayda sağlayabilen taşların varlığı bilinmektedir. Takı tasarımcısı da tasarımlarında faydalı taşları rahatlıkla kullanabilir. Çalışmadaki tasarımlarda da bu özellikleri bünyesinde barındıran shungite taşı kullanılmıştır.

Gelişen teknoloji insan hayatına birçok faydalar sağladığı gibi zararları da beraberinde getirmektedir. Elektronik cihazlar gözle görülemeyen radyo dalgaları yaymakta fakat insan hayatını kolaylaştırdığı için her geçen gün artan oranda kullanılmaktadır. Tasarlanan ürünler avantaj kadar dezavantajı da bünyesinde barındırdığı için bir kısım tasarımcı da bu dezavantajları önleme yollarını aramışlardır. Bu konuda yine en önemli kaynak doğa olmuştur. Doğanın inanılmaz mucizeleri her alanda olduğu gibi bu alanda da çözümler sunmuştur. Elektronik cihazların zararlarını azaltan shungite taşının radyasyon emme özelliğinden faydalanmak mümkündür. Böylece günlük hayatta sıklıkla kullanılan cep telefonunun ve elektrikli cihazların zararlı elektromanyetik dalgalarından oluşan etki, aksesuar olarak kullandığımız bir shungite taşı ile azaltılabilir. Shungite taşı bu konuda iyi bir alternatif olarak düşünülebilir. Aslında tasarımcılar için doğadaki birçok hammadde, farklı amaçlar için kullanılmayı bekleyen hazineler olarak durmaktadır. Bu hazinelerin ortaya çıkarılması için tasarımcıların özgün hayallerine ihtiyaç vardır.

## Kaynakça

- Atakır, K., Özevci, G. ve Ceyhan, B. (2022). Elektromanyetik radyasyon ve insan sağlığına etkileri. *Environmental Toxicology and Ecology*, 2(1), 9-21.
- Berber, G. Ş., Keskin, E. (2021). Sürdürülebilir modada güncel bir yaklaşım: Vegan deri – A current approach in sustainable fashion: vegan leather. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 143-157. <https://doi.org/10.46442/intjcss.1026527>
- Cimatti, B., Campana, G. & Carluccio, L. (2017). Eco design and sustainable manufacturing in fashion: A case study in the luxury personal accessories industry. *Procedia Manufacturing*, 8(2017), 393–400. <https://doi.org/10.1016/j.promfg.2017.02.050>
- Çerezci, O. (2012). Elektromanyetik kirlilik. A. Türkkın (Ed.), *Elektromanyetik alan ve sağlık etkileri* içinde, Bölüm 1, (ss. 11–26). Bursa
- Dikmen, P. D. (2011). Çağdaş takı yorumu ve özgün yüzükler. *Sanat Dergisi*, (20), 137-144.
- Dirgar, E., Oral, O., Boz, S. ve İllez, A. A. (2023). *Sürdürülebilir deri alternatifleri: vegan deriler*. İKSAD Yayınevi. 66 sayfa. ISBN: 978-625-367-524-0. <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10428431>
- Gökel, Ö. (2020). Teknoloji bağımlılığının çeşitli yaş gruplarındaki çocuklara etkileri hakkındaki ebeveyn görüşleri. *Kıbrıs Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi*, 2(1), 41-47.
- Güney, H. (2022). Antik Dönem Kuyumculuk-Takı Tasarımı Alet ve Malzemeleri. *Electronic Turkish Studies*, 17(6).
- İşgören, N., Bayburtlu, Ç., Öznaz, D. ve Büyükpehlivan, G. A. (2018). Moda Tasarımcılarının Takı Tasarımı Yaklaşımları. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 48-69.
- Kılıç, S. (2011). Takılarda kullanılan organik ve mineral taşların insan üzerine etkileri. *Karadeniz Araştırmaları*, 29(29), 119-132.
- Kim, T. Y., Ku, H. & Lee, S. Y. (2020). Crop enhancement of cucumber plants under heat stress by shungite carbon. *International Journal of Molecular Sciences*, 21(14), 4858.
- Kutlu, Y. A., Çalık, A. ve Ulugergerli, E. U. (2022). A Quest for why gemstones are used for healing. *Journal of Awareness*, 7(2), 65-72.
- Lee, J., Jeon, Y. & Kan, H. (2020). A study on the expression of fashion jewelry using the characteristics of paper mulberry fiber. *Journal of Fashion Business*, 24(5), 35-51. <https://koreascience.kr/article/JAKO202034465347177.pdf>
- Liu, W. M., Pu, Y. (2021). Research on creative product design of jewelry design. In *E3S Web of Conferences*, Vol. 236, p. 05018. EDP Sciences.
- Manap, A., Durmuş, E. (2021). Dijital Ebeveynlik Farkındalığının Aile içi Roller ve Çocukta İnternet Bağımlılığına Göre İncelenmesi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 141-156. <https://doi.org/10.19160/ijer.837749>
- Manavis, A., Nazlidou, I., Spahiu, T. ve Kyratsis, P. (2020). Jewellery design and wearable applications: a design thinking approach. In *10th International Symposium on Graphic Engineering and Design 2020-Proceedings, GRID 2020, 12-14th November 2020, Novi Sad, Serbia*, pp. 591-596.
- Martino, R. (2014). *Shungite: Protection, Healing, and Detoxification*. Simon and Schuster.

- Mosin, O. V., Ignatov, I. (2013). The structure and composition of natural carbonaceous fullerene containing mineral shungite. *International Journal of Advanced Scientific and Technical Research*, 6(11-12), 9-21.
- Özdemir, H., Aykanat, M. Z. (2021). Anadolu Kültürünü Motiflerle Z Kuşağına Tanıtma Bağlamında Teknoloji Kullanımı: 3d Kalem Tasarım Uygulamaları. *Atlas Journal*, 7(42), 1952-1963.
- Özdemir, H., Güteryüz, S. S. (2023). şapka Tasarımında Yöresel Dokunuşlar: Kutnu Kumaş Örneği. *Art Vision*, 29(51), 137-143.
- Özdemir, H., Sayar, A. (2023). Sanat ve Karnaval: "Üçüncü Göz" Maske Çanta Tasarımı. *Turkish Journal of Fashion Design and Management*, 5(3), 159-172.
- Sajo, M. E. J., Kim, C. S., Kim, S. K., Shim, K. Y., Kang, T. Y. & Lee, K. J. (2017). Antioxidant and anti-inflammatory effects of shungite against ultraviolet B irradiation-induced skin damage in hairless mice. *Oxidative medicine and cellular longevity*. 2017; 2017:7340143. doi: 10.1155/2017/7340143. Epub 2017 Aug 13. PMID: 28894510; PMCID: PMC5574306. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1155/2017/7340143>
- Scarpitti, C. (2021). The Contemporary Jewelry Perspective. Meanings and evolutions of a necessary practice. *Journal of Jewellery Research*, 4, 59-76.
- Sýs, M., Bártová, M., Bartoš, M., řvancara, I. & Mikysek, T. (2023). Shungite (Mineralized Carbon) as a promising electrode material for electroanalysis. *Materials*, 16(3), 1217. <https://doi.org/10.3390/ma16031217>
- Vatanen, T. (2014). Design and production of jewelry line. Bachelor's Thesis. KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU University of Applied Sciences Bachelor of Culture and Arts/Design [https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/74580/Vatanen\\_Tim.pdf;sequence=1](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/74580/Vatanen_Tim.pdf;sequence=1)
- Yakıncı, Z. D. (2016). Elektromanyetik Alanın İnsan Sağlığı Üzerindeki Etkileri. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 4(2), 44-54. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/448608>
- Zhang, F., Wang, J. (2023). The Product Design of Emotional Intelligent Jewelry for Women. In *Proceedings of the 2nd International Conference on Information, Control and Automation, ICICA 2022, December 2-4, 2022, Chongqing, China*.
- Zheng, H., Chang, J. (2022). CAD method and model in teaching of creative design for jewelry. *Computer-Aided Design and Applications*, 19(S1), 47-58. [https://www.cad-journal.net/files/vol\\_19/CAD\\_19\(S1\)\\_2022\\_47-58.pdf](https://www.cad-journal.net/files/vol_19/CAD_19(S1)_2022_47-58.pdf)